

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Plassa Mercat, 21.
SUCURSAL D' ADMINISTRACIÓ A BARCELONA:
El libreries de la Marina, Argenteria, 61,
de Verdaguer, Rambla del mitx 3, y
Arolas 3, entressol.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
San Martí. 4 rs. al mes.
Fora. 12 » trimestre.
Anuncis y comunicats a preus conven-
cionals.

PAGOS A LA BESTRETA.

LOS ORIGINALS NO S TORNAN

Calendari de la setmana:

- Diumenge*.—S. Paulino bisbe y cf. y Sta. Consorcia vg.
Dilluns.—Sta. Agripina vg. y S. Joan pbre. y mr.
Dimars.—La Nativitat de S. Joan Baptista.
Dimecres.—S. Guillem abat, S. Eloy bisbe y Sta. Febronia vg.
Dijous.—Sts. Joan y Pau germans y Pelayo mrs.
Divendres.—S. Zoylo mr. y S. Ladislau rey.
Dissapte.—S. Lleó II papa y cf.
Diumenge.—S. Pere y S. Pau aps.

ESPECTACLES PARTICULARS

CASSINO PROVENSALENSE.—Lo dia 28 del actual á la nit, y 'l dia 29 tarde y nit, celebrarà aquesta Societat ball extraordinari pera 'l qual s' invita á totes las societats aliadas. Los salons serán espléndidament adornats y alfombrats, y la orquesta, dirigida per don Joseph Serra, la compondrán los més celebrats professors d' aquesta localitat.

BARCELONA

TEATRO ROMEA.—Avuy per la nit escullida funció de prestidigitació y escamoteig per don Fructuós Canonje.

TEATRO ESPANYOL.—Avuy diumenje.—Tarde.—**Fatinitza**, y per la nit **Foccaccio**.

BOY RETIRO.—Avuy diumenje.—Tarde.—**Hernani**.

CIRCO ECUESTRE BARCELONES.—Companyia ecuestre-gimnástica.—Avuy diumenje.—Duas grandiosas funcions de tarde y nit.

SALO DE LA PALMERA.—Carrer de Bilbao y plassa de Junqueras.—Avuy, ball á las tres de la tarde.

PABELLÓ Y JARDINS DEL NOU ORIENTAL.—(Hospital y Cadena).—Avuy á las 3 y á dos quarts de nou ball.

PLASSA DE TOROS DE BARCELONA.—Festas de Sant Joan.—Duas magníficas corridas pera avuy y 24 de Juny.

INDUSTRIA CATALANA

FRANCISCO P. MARISTANY.

Degut á la amabilitat del acaudalat comerciant don Francisco P. Maristany hem tingut ocasió de visitar los espayosos magatzems que pera la elaboració y preparació dels vins, pera l' envió d' aquest caldo á las Américas, posseheix dit senyor en los terrenos immediats al Fort-Pío, terme municipal d' aquesta localitat; y com nostre propòsit es ressenyar en aquesta secció **INDUSTRIA CATALANA** los principals establiments industrials que constituheixen la riquesa de Catalunya, y especialment la de nostra població, aném á donar á nostres lectors una ressenya d' aquest antich establiment conegut ab lo nom de «Vini-Vitícola de Francisco P. Maristany».

En l' any 1846 lo senyor Maristany persuadit de l' increment que més tart devia pendre l' exportació de vins á Ultramar, y molt especialment en la América de Sur, quals necessitats dit senyor coneixia, empenqué ab fé, constancia y activitat poch vistas (qualitats sempre característiques en dit senyor) l' envió de sos productes en aquells distants païssos, y com en aquella época hi havia tres exportadors de vins que ab igual nom remetian al mateix mercat, á instancias dels seus comitents degué afegir á la seva marca lo distintiu Pere-Grau, ab qual nom ha sigut de molt temps coneguda en sa població natal, Masnou, la familia del senyor Maristany.

Fou tant lo bon acert de dit senyor en la confecció dels vins y tant

satisferen los paladars dels habitants d'aquelles regions, que prompte resoná per tots los àmbits d'aquellas terras lo nom Pere-Grau; tal fou, donchs, l'increment d'aquesta marca que en breu espay de temps dominá per complert los principals y llavors naixents mercats que en no molt llunyanas épocas havian d'absorvir una principalíssima part de la riquesa vinícola de Catalunya.

Lo senyor Maristany instalá de moment los seus magatzems pera la preparació y depòsit del vins en la Barceloneta, mes ben prompte creixent son embarch se trasladá á nostra població en lo barri conegut per las Casas Novas, qual barri se feu cada dia més poblat donadas las creixents necessitats del magatzem del senyor Maristany pera la fabricació de botas, essent en tan escala las que en los creixents anys de la seva industria tingué de fer construhir que lo mentat barri quedá completament poblat de boters, sense los molts tallers que instalats ja en diferents punts de Sant Martí treballaren pera dit senyor, deventse verdaderament al senyor Maristany lo gran desenrotlló d'aquesta important industria en nostra població.

Ja fa tres anys que coneixent lo senyor Maristany la seva necessitat de instalarse en un local que reunís totas las condicions de capacitat indispensables á son grandió y cada dia més creixent embarch determiná la construcció de apropiats magatzems, y á qual efecte comprá los terrenos hont avuy s'alsa lo edifici modelo qual inauguració oficial, ab nosaltres han anunciat los periódichs de la vehina capital.

En la mateixa carretera de Barcelona á Ribas, davant lo conegut Moll Carbonell y dintre la gran extensió de 320,000 pams de terreno majestuós s'aixeca l'edifici verdaderament modelo, com no podrà deixar de serho ab la práctica y bon gust del senyor Maristany.

L'edifici está dividit en tres parts com son: cos general d'edifici pera magatzems, coberts pera piperia y quadras pera carros de transport.

Lo cos general de magatzems está dividit en tres seccions, essent la primera que dona á la carretera composta de baixos y entressol, destinadas aquestas habitacions al majordom y alguns mes empleats de la casa y los baixos á depòsit de pipas y bocoys. Segueix després un elegant pati destinat á operacions d'acarreig; á la dreta lo magatzem d'entrega de vins ja elaborats pera la exportació, y á l'esquerra lo magatzem destinat pera la rebuda dels vins procedents de la cullita en lo qual hi ha instalada una máquina de vapor que fa anar quatre bombas: aquestas conduheixen lo vi desde 'ls depòsits á las tinas dels demás magatzems pera la deguda preparació ans d'esser embarcats pera Ultramar. Cada un d'aquestos magatzems de forma rectangular mideix 195 metres quadrats y lo pati central 270.

Aquest pati presenta un bonich cop de vista per la elegancia de sa construcció, fet de mahons al descobert y combinats los diferents colors que presenta 'l mahó segons lo grau de cuyt que tinga. Al parlar d'aquest bonich pati devém fer menció del distintiu ó escut de la casa esculpit en pedra, que colocat en la part alta del edifici d'entrada y demunt la porta

que dona als magatzems, per si sol ja dona al visitant una idea clara de la importància del establiment.

Aquest distintiu ó escut figura una àncora de grans dimensions guardada de pámpols y raims, aquestos enrotllan varis atributs de la industria, agricultura y comers, llegintse al centre aquesta inscripció: «Vini-Vitícola de Francisco P. Maristany. Pere-Grau»; dessota, á la dreta hi ha la fetxa de la fundació 1865, y á l'esquerra l'any en que comensá á alsarse lo nou edifici 1882, al centre de quals fetxas per peu del escut hi destaquen majestuosas las quatre barras catalanas.

Sobre las portas laterals d'aquest pati hi van colocadas duas pinturas al oli, que simbolisan ben bé la historia d'aquest establiment: á la dreta una barca anomenada Virgen del Càrmen, pera recordar lo comensament de la casa Maristany ab un comers en petit. A la esquerra una pollastra anomenada Lince, que fou pot dirse lo segon pas donat cap al comers en gran escala. Avuy la casa Maristany conta ab cinch barcos que fan la carrera del Rio de la Plata, y son la «Isabelita», «Maristany», «Antonieta», «Eduvigis» y «Prim.»

Com hem dit, dessota l'escut hi ha la porta que dona entrada als magatzems: aquestos ocupan una extensió de terreny de 1806 metres quadrats y estant dividits en tres grans naus en sentit transversal, duas d'ellas iguals entre si.

Contenen aquestos grandiosos magatzems 43 cups-tinas, duas de las quals son las més grans que's coneixen avuy, y tenen de cabuda 3.000 cargas cada una, 16 de 800 cargas, 5 de 300 y 20 grans botas de 80 cargas cada una, podent en un moment donat proporcionar diu magatzems 21.900 cargas de vi pera la exportació.

Darrera d'aquestos y completament separats hi ha los tallers de piperia que ocupan un espay de 368 metres superficials; es d'advertir que en l'actualitat treballan pera la «Vini-Vitícola» 40 tallers de boters solament en nostra localitat, sense contar los diferents encàrrechs que's veu obligat á fer en altrés poblacions, entre ellas Gracia, Arenys de Mar, Arenys de Munt, Malgrat, etc., calculantse en més de 400 los fadrins boters empleats per la casa.

L'establiment conta ademés ab grans quadras y porxos que ocupan un lloch de prop de 500 metres superficials, quedant lliure al voltant del edifici 5 457 metres quadrats.

La «Vini-Vitícola» conta ab una sucursal á Cervera qual magatzem semblant á aquest conté grans cups, prempsas, etc., pera la elaboració de las bremas; disposant al mateix temps d'extensos terrenos plantats de vinya en los termes municipals de Masnou, Alella, Tiana, Premiá, Cervera y en diferents punts del Panadés.

L'enrajolat dels magatzems está disposat ab una lleugera pendent ab canonadas conductoras á cups subterranis, á fi d'evitar que's fassi malbé ni una gota de vi en lo cas fortuït de reventarse alguna de las tinas.

A la entrada del edifici, á ma esquerra, hi ha un petit pero complert laboratori químic, pera l'oportú anàlisis dels vins que entran y surten del

establiment, y aparells-registres, per medi dels quals, se sab ab certesa la quantitat de vi que conté cada una de las tinas del magatzem. Aquestos hidròmetres qual aplicació en la industria vitícola es deguda al senyor Maristany son d' una presició y exactitut recomanables.

Aquest establiment está en comunicació per medi del teléfono, ab lo despaig que 'l senyor Maristany té establert en lo Passeig de la Aduana de la vehina capital.

Hem de fer notar avans de termenar aquest treball, que lo senyor Maristany ha procurat encaminar al seu primer fill donantli una carrera que un dia pognés servirli pera imprimir una més poderosa marxa al ram industrial á que éll se dedicava, y 'l seu fill don Pere Grau Maristany, terminats sos brillants estudis, se trobava als 18 anys ab dos títols de Doctor en Ciencias, desempenyant lo càrrech de Químich del establiment, per poder analisar degudament tots los vins, y suplir per altre part al seu pare en la direcció del mateix.

Lo senyor Maristany, segons tenim entés, té 'l projecte de plantar en l' espay lliure de edificació una colecció de totas las varietats de cep que's coneixen, convertint aixis los voltants del establiment en espayosos jardins característichs de la industria á que 's dedica.

Per la descripció, encara que incomplerta, que acabém de fer, poden nostres lectors formar-se una idea de la importancia que pera la industria catalana te un establiment d' aquesta classe, una prova convincent de lo que pot l' activitat individual á Catalunya dirigida ab constancia y fé com ho ha sigut sempre la del senyor Maristany, á qui felicitem de tot cor com á catalans que som, y com á provensalenchs per la inauguració de son establiment, felicitantnos també nosaltres de poder contar en nostra localitat, dintre de Catalunya, lo primer y més gran establiment pera la elaboració y depòsit de vins que existeix á Espanya, montat ab tots los avensos que aconsellan los últims descubrims científichs é industrials.

ATANEO IGUALADÍ DE LA CLASSE OBRERA

Certámen literari.—Any V.—La Junta Directiva d' aquest Ateneo, desitjant conservar una festa que ab tan aplauso fou introduida en aquesta ciutat en 1880 ha acordat celebrar lo quint certámen literari, que tindrà lloch lo dia 25 del pròxim mes d' Agost, en lo saló de espectacles d' aquesta societat, á qual objecte publica lo següent

CARTELL

PREMIS ORDINARIS

I. *Una flor natural*, premi d' honor y cortesia, que será adjudicada al autor de la mes inspirada *poesia amorosa*. Lo poeta que obtinga aquest premi deurá ferne present á la dama de sa elecció, la qual, proclamada *reina de la festa*, entregará los altres premis als que 'n sigan guanyadors.

II. *Una arpa de plata*, al autor del mellor *monòlech en vers* que ab mes vigor demostrí los perjudicis que ocasiona 'l joch.

III. *Un brot d' alzina, de plata*, à la composició poética que mes bé canti al «obrer trasformat per la instrucció.»

IV. *Un pensament de plata*, à la mellor «poesia humorística de bon gènero.

PREMIS EXTRAORDINARIS

V. *Un exemplar de la «Historia crítica de Cataluña»* en 9 tomos, per don Antoni de Bofarull y de Brocá, ofert per la Excm. Diputació Provincial, al autor de la mellor «monografia de las tradicions y costums d' Igualada y sa comarca.

VI. *Una escribania de bronzo*, premi del M. I. Ajuntament d' aquesta ciutat, à la mellor colecció de «datos històrichs referents à Igualada.»

VII. *Un objecte d' art*, ofert per D. Joan Boyer y Ferrer, Alcalde constitucional d' aquesta ciutat, à la persona que, à tenor de lo disposat en la R. O. circular del Ministeri de la Gobernació, inserta en la *Gaceta de Madrid* del 3 del corrent, presenti la mellor «memoria escrita en castellà, sobre l' estat y las necessitats de la classe obrera sobre las causas de sa condició pròspera ó adversa y sobre los remeys que pугan y degan utilisarse, ja per lo individu, ja per la societat ja per l' Estat pera aliviarla ó millorarla.»

La composició que obtinga aquest premi quedarà de propietat de la Comissió local à que 's refereix la esmentada circular pera ferne l' us que aquesta indica.

VIII. *Un objecte d' Art*, ofert per D. Francisco Gumà, Diputat à Corts per aquest districte, al autor de la memoria que mellor descriga la «influencia que poden reportar los ferro-carrils en la comarca de Igualada.»

IX. *Un exemplar de la edició Gòtica de Lyon, de la suma Teològica de Santo Tomás*, premi de D. Salvador Sampere y Miquel, ex-Diputat provincial y à Corts per Igualada, Diputat provincial per lo districte tercer electoral de Barcelona; s' adjudicarà al autor de la mellor «exposició de las doctrinas polítiques de Sant Tomás.»

X. *Un exemplar de la «Divina Comedia del Dante»*, ab profusió de làminas de Doré, regal de D. Marian Ferrer, pbr., al que mes bé descriga en vers «los efectes de la enveja y de sa germana la calumnia.»

XI. *Una ploma d' or esmaltada*, oferta per D. Joseph Maria Castellort al autor de la mes inspirada poesia que tracti de la «vinguda, estancia y mort del Rey D. Fernando d' Antequera en Igualada en l' any 1416.»

XII. *Un petit picot de plata*, eyné del minaire, com emblema del treball, ofert per la Societat de explotacions industrials, y en son nom D. Francesch de P. y Roqué, al autor del mellor escrit en prosa sobre al següent tema: «La falta d' aigua pera las necessitats de la vida y de la industria deté lo desenrotllo y progrés dels pobles.»

XIII. *Un exemplar de la «Historia de España»* en 7 tomos, redactada y anotada ab arreglo à la que escrigué en ingles lo Dr. Dunham, per D. Antoni Alcalá Galiano; premi del «Centre Igualadense» al autor de la més ben escrita composició sobre al següent tema: «Apunts històrichs de lo suchsehit à Igualada durant la guerra de successió.»

XIV. *Una làpida ab l' escut de plata, del Centre Catalanista, y ab lo nom del autor premiat*, premi ofert per dit Centre al que en català descriga la «Batalla del Bruch» ab major copia de noticias inéditas, debent presentar lo plano de las localitats ahont tingué lloch la batalla y demostrar la part activa que hi prengueren los somatents d' Igualada.

Desde la publicació de la present convocatoria fins lo 10 de Agost s' atmeterán quantas composicions se remetin obtant à premi, habent de ser originals é inéditas y dirigirse al President del Ateneo igualadí de la cla-

se obrera, acompanyadas d' un plech clos que continga lo nom del autor y en lo sobre lo titol y lema de la composició.

Las composicions en vers y las que óbtin al premi del *Centre Catalani* ta deurán esser escritas en catalá precisament y las restants en catalá ó castellá, si no s' indica espresament.

Lo Jurat podrá concedir loo accéssits que cregui per convenient, consistint en títols de soci de mérit del Ateneo.

Serán cremats públicament, terminat l' acte de la adjudicació dels premis, los plechs closos perteneixents á composicions no premiadas.

L' Ateneo 's reserva per un any la propietat de las obras premiadas, las que publicará, tan prompte com siga posible, en un volúm, y 'n regalará exemplars als autors llorejats y á las corporacions y personas ofertoras de premis.

Oportunament se publicarán per medi de la premsa los noms dels senyors que constituirán lo Jurat, com aixi mateix los títols y lemas dels treballs que 's vagin rebent.

Igualada 4 de Juny de 1884.—Lo President de la Junta Directiva, Valentí Gabarró.—Lo Secretari, Vicens Puig.

SECCIÓ COMERCIAL

BARCELONA 21 DE JUNY.—Continua nostre mercat del mateix modo que 'l dexárem en la última revista, bastantas existencias en general essent necessari para operar fer concessions en los preus.

Ayguardents.—L' esperit de vi de 35 graus se cotisa de 68 á 70 duros la jeressana sens envás; brisa de 58 á 59 id., id.; industria extrafi de 75 á 76 id., id.; id. prima de 73 á 74 id., id.; húngaro 69 á 70 id. id.

Bacallá—Las existencias son regulars. Se fa 'l Noruech fresch de 36 á 40 pessetas los 40 k. segons classe; vell de 33 á 35 id., id.

Carbons.—Continuan los preus fluixos. Se cotisa 'l Cardiff de 5 $\frac{3}{4}$ á 6 rals lo quintá; Glasgow de 4 $\frac{3}{4}$ á 5 id., id.; Newport de 5 $\frac{3}{4}$ á 6 id., id.; cok de 9 $\frac{1}{4}$ á 10 id., id.

Cotons.—Alguna cosa s' ha fet per lo consum quedant als següents preus: Nova Orleans de 16 $\frac{1}{4}$ á 17 $\frac{1}{4}$ duros los 50 kg. segons classe; Charleston y Savannah de 16 $\frac{1}{4}$ á 17 id., id.; Pernambuch de 15 $\frac{3}{4}$ á 16 id., id.; Souboujedch de 13 á 13 $\frac{3}{4}$ id., id.

Drogas.—Alum de Mazarron —Se detalla á 74 rals los 100 k.

Cotxinilla de Canarias.—Regular consum y bastant abundanta. Se detalla de 9 á 10 rals lo k. segons classe.

Escorxa de magrana.—Regular consum. Se fá á 24 rals lo quintá.

Indi—Demanda regular. Se cotisa 'l Guatemala flor de 16 $\frac{1}{4}$ á 17 $\frac{1}{4}$ pessetas lo k.; sobre de 15 á 15 $\frac{3}{4}$ id. id.; cortes de 12 $\frac{1}{4}$ á 13 $\frac{1}{4}$ id., id.; baix de 10 á 11 $\frac{1}{4}$ id., id.

Palos.—Cotisem Santo Domingo de 20 á 22 rals lo quintá; Laguna de 30 á 33 id., id.; groch de 20 á 26 id., id.; Brasil Nicaragua á 56 id.

Resina americana.—Poca demanda. Se cotisa á 18 rals lo quintá.

Sumach.—Se fa 'l del país á 10 pessetas lo quintá y 'l de Sicilia á 16 id., id.

Farinas.—Se ha fet alguna cosa pera 'l consum.

Cotisem fora portas:

Barcelona.	Primera de 14 $\frac{1}{4}$	á 16 $\frac{1}{4}$	pessetas los 41'60 k.
id.	Segona de 12	á 14	» »
Id.	Tercera de 6 $\frac{1}{4}$	á 10	» »
Id.	Quarta de 5 $\frac{1}{4}$	á 6 $\frac{1}{4}$	» »
Castella	Primera de 15	á 15 $\frac{1}{4}$	» »
Aragó	Primera de 14 $\frac{1}{4}$	á 16 $\frac{1}{4}$	» »
	Superiors de 18	á 18 $\frac{1}{4}$	» »

Grans.—Arrós.—Se cotisa 'l de Valencia de 18 á 22 $\frac{1}{4}$ pessetas los 41'60 k.; segons classe.

Blat.—Pocas operacions s' han fet durant la setmana.

Cotisem:

Candeal	Castella de 5 $\frac{1}{4}$	á 16 $\frac{1}{4}$	pessetas los 70 litres.
Manxa		á 16 $\frac{1}{4}$	» »
Berdianska		á 17 $\frac{1}{4}$	» »
Nicolaieff		á 15 $\frac{1}{4}$	» »
Bulgaria		á 14 $\frac{1}{4}$	» »

Blat de moro.—Vendas regulars. Se cotisa 'l Mazagan á 10 $\frac{1}{4}$ pessetas los 70 litres; Poti á 10 $\frac{1}{4}$ id., id.; Salonique á 10 id., id.

Bessas.—Cotisan: Segarra de 12 á 13 pessetas los 70 litres; Sevilla de 10 á 11 id., id.; Salonique á 10 id., id.

Escayola.—Se detalla la de Sevilla de 16 á 16 $\frac{1}{4}$ pessetas los 70 litres.

Fabas.—Se cotisan las de Andalucia de 9 $\frac{1}{4}$ á 10 pessetas los 70 litres; extranjeras de 9 $\frac{1}{4}$ á 9 $\frac{1}{4}$ id., id.

Fabons.—Se cotisan los de Sevilla de 10 á 10 $\frac{1}{4}$ pessetas los 70 litres.

Monjetas.—Se detallan: Valencia de 23 á 25 pessetas los 70 litres; Hamburg de 21 $\frac{1}{4}$ á 22 id., id.; coco-rossas de 18 $\frac{1}{4}$ á 19 id., id.; Salonique á 17 $\frac{1}{4}$ id., id.; Ibrayla de 16 $\frac{1}{4}$ á 17 $\frac{1}{4}$ id., id.

Ordí.—Se cotisa 'l de Andalucia de 7 á 7 $\frac{1}{4}$ pessetas los 70 litres; extranjer de 16 $\frac{1}{4}$ á 17 $\frac{1}{4}$ id., id.

Oli d' olivas.—Se cotisa 'l de Tortosa superior de 22 á 22 $\frac{1}{4}$ duros la càrrega; id. regular de 21 á 21 $\frac{1}{4}$ id. id.; id. comú de 20 á 20 $\frac{1}{4}$ id. id.; pera fábricas de 19 $\frac{1}{4}$ á 19 $\frac{1}{4}$ id. id.

Petrolí.—Pocas operacions per trobarnos en la temporada de menos consum. Se detallan los barrils de 100 k. en brut fora portas á 42 pessetas y en caixas á 17 id. una.

Vins.—Continuan encalmats. Se cotisa 'l negre superior de 25 á 27 pessetas los 121 litres; comú de 15 á 19 id. id.; Blanch de 20 á 23 id. id.; Mistela blanca de 40 á 45 id. id.; id. negra de 60 á 65 id., id., Priorat de 40 á 45 id. id.

Vinagre.—Se fá de 20 á 25 pessetas los 121 litres.

CENTRE INDUSTRIAL

JUNTA DIRECTIVA.—Sessió celebrada 'l dia 19 de Juny de 1884.

Oberta la sessió, baix la presidència de D. Domingo Serra y ab assistència dels senyors Farrés, Francolí, Serra y Sulé, Olivella, Elías, Arís y l' infrascrit secretari, se llegí l' acta de l' anterior que fou aprovada,

Se doná lectura á un ofici del senyor Rector de la parroquia Nova del Clot invitant al Centre, á concorre á la professó del diumenge vinent, y atesas las rahons exposadas per la Presidencia, fundadas en lo prescrit pel Reglament de la associació, s' acordá contestar á dit ofici, y deixar en llibertat als socis pera assistirhi. Al mateix temps se determiná posar damascos als balcons quan passi la professó.

S' aprobáren las gestions fetas per la comissió encarregada de la instal·lació del gás, y sobre tot la adquisició dels aparells á dit objecte comprats, de valor sobre vuytanta duros.

S' acordá per unanimitat no acceptar lo compte presentat pel fuster pera la construcció del armari de la Biblioteca, important 1300 rals, y nombrar un pèrit per part á fi de examinarlo, quedant designat per la del Centre D. Anastasi Ventura, y estar per lo que ells digan.

S' acordá á proposta del Sr. Serra y Sulé no acceptar las ofertas del tapicer consultat, y per indicació del Sr. Elías, proposar lo treball á un altre tapicer, y estar á lo que resolgui la comissió.

S' acordá també adquirir duas dotzenas de cadiras, imitació á caoba, y que los senyors Bibliotecari y Tresorer s' entengan pera la construcció de la taula del Saló de lectura.

La comissió que enten en l' assumpto dels encabessaments de las materias subjectes á drets de consums doná compte de la entrevista que celebrá ab lo Sr. Alcalde, qui li doná la seguretat de que per sa part faria tot lo que pogués pera la realisació dels desitjos dels gremis á fi de fer desapareixer los obstacles que avuy la administració se veu obligada á posar al comerç y á la industria. Després d' alguna discussió en la que prengueren part los senyors Elías, Francolí y Sr. President, s' acordá que la Junta s' encarregués de portar á terme un assumpto tant important pera 'l centre y pera la població en general.

S' aprobá y doná 'l conforme á la copia de la escriptura d' arrendament del local que ocupa 'l Centre, donantse compte al mateix temps de que dita associació se troba ja matriculada, y després de tractats alguns assumptos d' escás interès, s' alsá la sessió.

Sant Martí de Provensals, 20 de Juny de 1884.—Lo vicesecretari FRANCISCO RUSCA.

SECCIÓ OFICIAL

Ajuntament Constitucional de Sant Martí de Provensals.—Accedint als desitjos d' aquesta Alcaldia, se fá públich que la Direcció del tran-via [de Barcelona á Sant Andreu de Palomar ab motiu de la professó que celebrarà la parroquia del Clot

d'aquest poble, lo diumenge 22 del actual, ha donat las órdenes oportunas pera que en dit dia continúhi 'l servey de trens fins á dos quarts d' onze de la nit, á fi de que pogan utilisarlos los torasters que vingan á presenciari l' esmentat acte.— Sant Martí de Provencals, 19 de Juny de 1884.—L' Alcalde Constitucional President, *Salvador Buxó*.

Administració de Correus de Sant Martí de Provencals.

Nota de las cartas que per ignorarse lo domicili de sos interessats s' han continuat en las llistas d' aquesta Administració desde 'l 13 al 20 del present.

Joseph Euborb y Companyia.—Tomás Suriñach.—Batista Martí.—Blas Alentorn.—Gabriel Torres.—Joan Robusté.—Rosalia Oriol.—Cinta Aspuñ.—Salvi Plassagumá.—Rosa Nuvel.—Joseph Eubarque.—María Santa María.—Agustí Colomer.

Sant Martí de Provencals, 20 de Juny, de 1884.—Lo Administrador, *Sebastià Llorens*.

Administració de Consums de Sant Martí de Provencals.—Estat demostratiu de la recaudació obtinguda en los Fielats d' aquest poble desde 'l dia 13 al 19 del corrent mes los dos inclusius.—Fielat n.º 1, Pessetas: 1848'95.—Fielat n.º 2, Idem 1796'65.—Fielat n.º 3, Id. 1874'95.—Fielat n.º 4, Id. 2283'52.—Fielat n.º 5, Idem 701'36.—Fielat n.º 6, Id. 139'30.—Fielat n.º 7, Id. 000'00.—Total pessetas: 8644'73.

Recaudació obtinguda en l' Escorxador durant lo mateix termini ab expressió dels caps sacrificats y pés de 'ls mateixos.—Caps, 626.—Pés, kilógs. 11547'2.—Import, Pessetas: 2309'44.

Sant Martí de Provencals 20 de Juny de 1884.—Lo Oficial del Negociat, *JOSEPH ADMETLLA*.

SECCIÓ RELIGIOSA

Parroquia Antiga de Sant Martí de Provencals.—Lo diumenge 22 del actual com acabament de la novena dedicada al Sagrat Cor de Jesús, se celebrará á las 10 del matí ofici solemne ab exposició del Santíssim Sagrament, y á la tarde á dos quarts de quatre després d' haver exposat lo Santíssim se resará lo Rosari y lo trisagí acabant ab las oracions ó himnes propis del Sagrat Cor.

Parroquia de Santa Maria del Taulat—Avuy dia 22, hi haurá plática dominical en l' ofici de las 10, y per la tarde á las quatre y mitja la funció de la Associació de la Cort de María. Lo dia 24 á las 10 ofici.

NOVAS

Com ja diguerem lo diumenge prop-passat, no ha perdonat cap sacrifici pera poguer celebrar ab molta lluhidés la professó del Corpus en la diada de avuy la Nova Iglesia Parroquial de Sant Martí.

A las 8 del matí comensarán la passada los gegants, recorreguent los carrers del curs hasta las 10 que ab música anirán á buscar l' Ajuntament y l' acompanyarán hasta l' Iglesia per assistir al solemne ofici en honor al Santíssim Sagrament. Acabat l' ofici la música l' acompanyará altra volta á las casas consistorials.

A las 5 de la tarde sortirá la professó recorreguent lo curs següent:

Plassa de la Iglesia, carrer de Puigjaner, carrer de Bilbao, Clot hasta las últimas casas devant la fábrica del senyor Borrás, girada hasta lo carrer de la Acequia, Bogatell, Sant Sever, Trintehan, Progrés, Montanya

Mallorca, Aurora, Bogatell, Acequia, Clot hasta las primeras casas, girada y Mendez-Núñez, Wasington, Plassa mercat acera dreta, Tallers, Municipi, Casas Consistorials dreta, plassa de la Constitució, Sant Joan hasta lo límit de la Parroquia, devant la fàbrica dels senyors Arañó girada hasta al cap demunt, Berneda, Escalas, Iglesia y entrada disparantse un bonich y variat ramell de focs artificials.

Obrirà la marea una secció de caballeria, seguint los gegants, nanos, àliga, trampas, ganfanons, bandera dels diferents gremis, creu Parroquial ab escolania, col·legi de Sant Ramon de don Andreu Espelt, essent pendonista, cordonistas y arregladors respectivament los senyorets don Francisco Codina, don Jaume Vivé y don Rodolf Gabriel, música; col·legi de la Puríssima Concepció de donya Roseta Garcereny de Sala, ab manto y glasses, pendonista la senyoreta Teresa Cuixart, cordonistas las senyoretas Masanella, Cuatrecasas, Cudos y Plana y arregladoras las senyoretas Buiigas y Figueras; col·legi Mercantil de don Bartomeu Sala, portant lo pendó lo senyoret Jaume Puig y cordons los senyorets Borrás y Puig Pere, arregladors los senyors Forteya y Puntí, charanga de Figueras; escolas municipals dels senyors Tubert y Font repartintse los càrrechs los senyors Sunyol, Ros, Duarte, Sanvicens, Roqué, Castelló, Gispert, Giol y Gros, música; Societat Fomento Martinense pendonista don Joan Rius, cordonistas don Pere Rius y don Joseph Comas, arregladors los senyors Juvé, Gay y Burunat, música dels Bombers; Ateneo de Sant Lluís Gonzaga pendonista don Ramon Vintó, cordonistas los senyors Sanchez y Falguera y arregladors los senyors Ribero y Mestres, charanga de Sarrià, rajolers pendonista don Joseph Colominas, cordonistas los senyors Casals y Borrás y arregladors los senyors Balagué y Oliva, charanga dels Veteranos; Casino provensalense pendonista don Joan Plá, cordonistas los senyors Valls y Calvet y arreglador lo senyor Massanella, música de Aragon; pendó oficial ab representació de veterans y bombers d'aquest poble, essent pendonista lo senyor don Pere Joan Vintó y cordonistas los senyors don Miquel Fargas y Vilaseca y don Martí Moltó, música de Luchana; empleats municipals; portants de Tàlem; Clero ab lo Santíssim Sagrament portat per lo senyor Rector de la Parroquia, Ajuntament y piquet d'infanteria ab música y banda de cornetas.

—Tenim la satisfacció de poder anunciar que nostre estimat amic D. Roch Roca, se troba molt millorat de la grave malaltia que fen témer per sa vida.

—Hem sentit algunes queixas de socis del Casino Provensalense, referents al cambi de día pera la celebració del tradicional ball de Sant Joan, un dels mes lluhits del plá.

Nosaltres donant la rahó á qui la té, devem dir que l'acort prés per la Directiva d'aquella associació, de celebrar la festa per Sant Pere, no serà del agrado de ningú, no existint cap motiu de prou importancia pera tal innovació, y que de segur contribuirá á desmillorar lo bon éxit que venia tenint dit ball.

—De veras aplaudim á la digna Direcció del Tranvia de Vapor de Bar-

celona y el Litoral (per la carretera de Mataró) per lo interes que demostraren en complaure als dessitjos del públich; una petita indicació que en nom d'aquest fèrem al penúltim número á dita direcció ha bastat pera modificar en pró del públich, lo servey de nit, aixó es, de nostra població sortiran dos cotxes un á las deu y mitja y altre á las onze y mitja y de Barcelona á las onze y dotze y mitja respectivament.

[Parroquians del Sr. Saujol tingau paciència! que apoch apoch se va lluny.... un altre día á vostés tocará la tanda.

—Devem fer present al zelós nou cabo de peons que en los días de pluja es materialment impossible passar per lo carrer del Juncá, de tal manera, que moltes personas que 's veuen precisadas á passar per aquell lloch tenen de fer una llarga volta.

Poch costaria arreglar aquell tros de carrer de manera que en días plujosos no hi hagués lo fangós llach que tan fastidia aquells vehins, y per lo tant esperem de D. Lluís Grau, que prompte podrem felicitarlo per haver atés nostre tan justa queixa.

—La parroquia de Sant Andreu no farà la professó de Corpus fins lo día de Sant Joan, al objecte de que pugui ser més lluhida, y de que las músicas no tingan compromisos.

—*Conservació de las flors.*—Recomaném á las personas que 'ls hi agradi conservar los rams de flors, las reglas següents, que copiém del acreditat periódich *L' Art del Pagès*.

S' agafa 'l ram, se arauixa un poch ab aygua fresca y 's coloca en una jardinera ó jerro que continga aygua de savó, la qual nudreix los brots y conserva las flors tan frescas com si s' acabessin de tallar de la planta.

Tots los matins deu treure's lo ram del aygua de savó y tenirlo girat de 100 á 120 segons. Després se arruixa ab aygua fresca y 's coloca de nou en la aygua de savó, que 's deurá renovar de tres en tres dias.

Ab aquest procediment pot conservarse un ram de flors frescas y ufanas com lo primer dia, per espay d' un mes, y per més temps encara en un estat passador.

—Es del tot recomanable lo número 109 de la *Il·lustració Catalana* no desdint en res á son acreditat nom, vegis lo sumari TEXT, *crónica general*, per Bonaventura Bassegoda.—*Nostres grabats.*—*Frederich Mistral-Nerto* per J. Sardá.—*La Monja* (poesia), per Francisco Bartrina.—*Los escuts de Poblet y de los Abats*, per Eduart Tóda.—*Recorts* (continuació), per Francesch Pelay Briz.—*Lo gitano blanc*, per Joan Feliu y Codina.—*La meva cansó* (poesia), per Joan Pons y Massaveu.—*Certámens.*—*Teatros*, per Joseph M. Pascual.

GRABATS.—*Lo niu.*—*Las modistas* per Llovera.—*A principis del sigle.* per Balaca.—*Montserrat*, per Francisco Llorens y Riu.—*Sant Geroni de la Murtra*, per Ginabreda.—*Los escuts de Poblet y de los Abats.*

—Hem rebut la visita del periódich que 's publica á Figueras ab lo titol de *Union Ampurdanesa*.

Li agrahim.

—Sobre las nou del vespre del diumenge passat, ocorregué una desgra-

cia entre la Torre del Fanch y la Creu, en la via del tranvía de vapor de Barcelona á Sant Andreu. Després de haver passat lo tren, fou trobat un noy d'onze á dotze anys estès en la carretera, mort, ab lo cap partit y moltes contusions en las demás parts del cós.

Segóns se conta 'l fet, y tal com se despren d'una pila de circumstancias que l'acompanyaren, passá de la següent manera:

Aquest noy feya de rabadá en una casa de comers de carns, establerta en lo carrer de Bilbao, barri del Clot, y en aquella hora se retirava á casa seva, en las últimas casas del barri del Taulat, y al veurer passar lo tramvía, devía agafarse en l'últim dels cotxes, y com que acostuma en aquell despoblat y en hora ja bastant avansada del vespre, anar lo tren ab alguna velocitat, no degué poder baixar quant bé li semblá, cayent ab tant mala sort, que s'ocasioná la mort.

Com es de suposar, lo fet causá fonda impressió en nostra localitat; nosaltres nos permetérem indicar á la Direcció de aquell tramvia un medi pera evitar que 's repeteixin cassos semblants.

Ben sapigut es que hi ha la costum entre los noys de poca edat, y fins algun de gran, d'arrepnjarse darrera l'últim cotxe del tramvía, y per més zel que tingan los conductors, quant se ve 'l vespre no poden veure si s'agafa algú á darrera, més á més tenint en compte que han d'estar algunas vegadas ocupats en lo cobro dels passatjes.

Aixó no passaria si cada tren portés en son darrer cotxe un fanal semblant al que porta en la máquina, encara que fós de diferent color, ab lo qual seria més fácil veure als imprudents que sense pensar en lo perill que corren s'agafan darrera 'l tren.

Esperém que la empresa del tramvía de vapor, pendrà nota d'aquesta proposició nostra, dictada pel desitj de que no 's repeteixin cassos com lo succehit lo diumenge pasast.

—Nostre bon amich y col·laborador Mossen Jacinto Verdaguer, de retorn d'un viatge fet en companyia del senyor don Eusebi Güell, per las voras del Rhin, Berlin y Sant Petersburg, s'ha detingut alguns dias á Paris, essent presentat per en Mistral á la societat felibrenca «La Cigale» que saludá ab aplausos entussiasas la presencia del autor de *L'Atlántida* en lo Palais-Royal.

—Los serveys prestats per lo guardia municipal d'aquest districte durant la semana que acaba de transcorre son los següents:

Foren detinguts dos joves per haver comés algun desordre en lo café anomenat de Queraltó, per estar beguts: també foren detinguts tres noys de 15 á 16 anys per sospitosos é indocumentats; y un de 14 anys per haverlo atrapat en l'acte que robava diner d'un calaix d'una casa del barri del Clot.

—Tenim lo gust dereproduhir la següent nova que havem vist publicada en los periódichs de la vehina capital:

«En una de las expedicions ascendents del tranvía de Barcelona al Clot y Sant Andreu, fou trobat en lo cotxe número 23 per son conductor anomenat Baldiri Corderas, un portamonedas contenint 34 pesetas 15 céntims

y un anell d'or, tot lo qual deposità dit conductor en mans del primer inspector de la línia. S'hi presentà al cap d'una hora y mitja donya Teresa Casas, vehina de Sant Martí de Provencals, á qui li foren entregats dits objetes, per haver acreditat esser sa llegítima duenya; y 'l conductor no volgué acceptar cap gratificació.

Es un acte d'honradés que mereix consignarse».

—Una comissió de representants d'alguns gremis associats del «Centre Industrial» celebrà una entrevista ab l'Alcalde constitucional senyor Buxó, pera tractar del encabessament d'alguns dels articles subjectes al pago de drets de consum. En ella, lo senyor Buxó se demostrà desitjós de que l'arreglo entre dits gremis y 'l municipi pogués realisarse, pero vejé no obstant, molt difícil una solució satisfactoria pera tots.

Nosaltres considerém l'assumpto, com ja diguerem, de molta importancia, y si be hem previst, ja desde un principi que sortirian dificultats, no considerém impossible lo poderlas véncer si presideix d'una part y d'altra la bona voluntat que tenim dret á esperar.

Los gremis celebraren avans d'ahir una important reunió pera tractar de dit assumpto, prometent ocupárnosen en lo número vinent.

—Ab molt gust fem constar que las alumnas encarregadas de fer los discursos de apertura y de gracias en la escola de noyas dirigida per donya Càrme Lopez, foren las senyoretas Sanvicens y Duarte (donya Carolina) respectivament, havent sigut totas duas molt felicitadas per la distingida concurrencia que assistí al acte.

—Demá passat dia 24, tindrà lloch la inauguració oficial del important establiment de vins que D. Francisco P. Maristany ha fet aixecar en nostra localitat prop del Fort-Pio. Del nou establiment provehit de tots los avenços que 'l perfeccionament de la industria vinícola reclama ne donem avuy una llaugera ressenya en la secció «Industria Catalana» y per ella podrán veure nostres lectors ab quanta rahó diguerem que 'ls nous magatzems que van á inaugurarse ocuparán lo primer lloch entre los de sa classe que á Espanya s'ha establert fins avuy.

Prometem donar compte en lo vinent número del acte inaugural, al que hem sigut atentament invitats.

—Segons veurán nostres lectors en lo lloch corresponent, la Direcció del tramvia de vapor de Barcelona á Sant Andreu, accedint als desitjos manifestats per la Alcaldia, ha disposat que fins á dos quarts d'onze de la nit d'avuy hi hagi trens pera poder transportar los passatjers que vingan á nostre localitat ab motiu de la professó.

Desitjariam que la Alcaldia per sa part disposés que en lo parador y punts del trajecte ahont solen aturarse 'ls trens hi hagués la suficient vigilancia no sols per evitar desgracias á conseqüencia de la aglomeració de gent, sino també pera impedir que 'ls *timadors* fassin de las sevas.

—També l'important barriada del Fort-Pio pren part en la professó que tindrà lloch avuy en la parroquia Nova. Al efecte lo distingit profesor director del colegi de Sant Ramon, establert en aquella barriada, D. Pau Espelt ha organísat un pendó, que será portat pels alumns D. Andreu

Espelt, D. Francisco Codina y D. Jaume Ribé, y arreglador D. Rodolf Gabriel.

La citada barriada no 's mostra may sorda á prestar lo seu concurs en tots los actes en que se 'ls reclama, pero nostra administració local sol pagárloshi ben malament á aquells vehins, abandonantlos á sí mateixos, sense que ni una mica de compassió demostrí al sentir sas continuas y justas queixas, com si aquells habitants, tan acostats á Barcelona, no fossen provensalenchs com los altres, sino en temps de eleccions ó quan se tracta de buscar recursos.

—Dimars com estava anunciat, tingueren lloch los exámens en la escola municipal de noyas del districte del Taulat, estant encarregada del discurs d' apertura la nena D.ª Teresa Bodos y Creus, esset molt ben rebudas sas paraulas per la distingida concurrencia que asistí á tan solemne acte, y lo discurs de gracias lo pronunciá la nena D.ª Antonia Fortis y Fonthona, aquesta nena, sobra tot, admirá á tothom per la soltura ab que contestá en todas las asignaturas de que fou preguntada.

Las demás alumnas dexaren ben probat no sols la bona direcció que hi ha en aquella escola sino també los avensos que en ella 'sfan, mercós al bon zel de la distingida professora encarregada de la mateixa Donya Josepha Piqué. La secció de labors fou justament atmirada, perlsos delicadissims travalls.

Devem fer notar que las alumnas en la classe de lectura, además de llegir ab bona entonació y correctament lo castellá, traduhiren ab precisió recomenable d' aquella llengua al catalá, donant á comprendre aixís que lo que llegian era ben estés per las mateixas.

—D' una terrible desgracia tenim de donar compte avuy á nostres lectors, ocorreguda en nostra localitat lo divendres darrer.

Es cosa, que ja fa alguns dias que la empresa del tranvia de vapor de Sant Martí (Sagrera) á Horta tenia sas máquinas espatlladas, per qual motíu acudí aquella empresa al senzill y poch costós recurs d' etjegar los cotxes desde Horta aprofitant las fortas pendants que fá la vía, refiantse en absolut del freno

A dos quarts de sis del matí sortí d' Horta un cotxe de dit tranvia, ple de passatjers y al esser á prop de la Torre dels Pardals y en una forta pendent, al voler lo conductor retenir lo cotxe, no pogué y del tot esbarat al coneixer lo perill que corrian, saltá á la vía.

Entre tant lo cotxe anava prenent mes velocitat á cada punt, y alguns passatjers s' arriscavan á saltar ab grave perill de sa vida, fins que arrivá al punt de parada en la Sagrera ahont hi havia altres quatre cotxes de la mateixa empresa aturats, contra 'ls quals aná desparat á esberlarse.

Los passatjers en aquell moment en número de tretze ó catorze, quedaren ferits de mes ó menos gravetat, dos d' ells foren calificat de graves pel metje Sr. Framis que conegué al lloch de la desgracia ab una promptitut que l' honra un d' ells trague de seguida grossas glopadas de sanch per la boca, y l' altre per las orellas; essent seguidament auxiliats tots los ferits pels vehins d' aquell barri que rivalisaren en atencions y cuidados.

Fets com aquestos poden succehir sols en païssos en que hi hagi una empresa prou *despreocupada*, unas autoritats com las nostras, prau [closes] d' ulls, y tot un públich pasient pera pagar y estar mal servit.

De moment acudiren al lloch del sinistre, además del metje senyor Framis, lo jutje municipal senyor Galup, lo secretari del jutjat senyor Reina, lo fiscal senyor Escriu, l' oficial del mateix jutjat senyor Fernet, l' Alcalde senyor Buxó, lo tinent d' Alcalde senyor Arpil y varis senyors regidors y dependents del municipi.

Lo jutje disposá que fós detingut immediatament lo conductor.

Creyém oportú fer constar un medi d' evitar desgracias sempre que succeheixin casos com lo que vuy nos ocupa, consistent en tirar sobre 'ls rails alguna pessa de roba, com per exemple 'l gech, tapabocas, etc., que 's lo que 's fa quant se 'ls trenca 'l fréno als trevalladors de las diferentes minas, que aprofitant las pendentis pera transportar los materials se valen del medi que ab tant mala sort ha volgut valerse l' empresa del tranvia d' Horta.

—Llejm en lo periódich de Tortosa, que l' Ajuntament d' aquella ciutat ha acordat la construcció d' un grandíós mercat.

Lo nostre Ajuntament fa molt temps que acordá construhirne dos ó tres de ben grans sense que ningú pugui esplicarse lo perque aquell acort no se executa.

Pera nosaltres ya no es cap secret: donat l' *interés* que nostre municipi demostra per tot lo que á la població 's refereix, deu esperar que sia construhit lo mercat de Tortosa pera, si li agrada pendrel per patró dels que s' han de construhir aqui.

—Desitjariam de nostra Junta de Sanitat, que pera satisfacció de tot lo poble, fés públicas cada setmana las noticias ó datos que de segur deu tenir referents al estat sanitari d' aquesta localitat.

Es un assumpto de tanta importancia la salut pública, que desitjariam cridés la atenció de nostre Ajuntament, á fi de que poguessen millorarse las condiciones higiénicas y sanitarias d' aquesta població.

—Lo «Centre Recreatiu de Palafrugell» ha publicat un importantíssim cartell pera 'l certámen literari que ha de celebrarse el dia 2 d' Agost prop vinent. Sentim per falta d' espay no poder publicar aquell important programa que consta de setze premis.

Ha sigut nombrat pera President del Jurat, nostre amich é inspirat poeta castellá En Melcior de Palau.

—Continua ab molt éxit la Societat Económica Graciense donant sas instructivas conferencias setmanals, de las que no hem pogut ocuparnos fins ara ab molt disgust nostre per sobra d' original.

Fins ara havian tingut lloch lo diumenge al matí, pero d' aqui endavant se celebrarán á dos quarts de nou del vespre del dissapte, segons avis que s' ha servit passarnos aquell important centre d' instrucció.